

OMNIA

ESPOON AIKUISLUKION

ABIOPAS

2024

SISÄLLYS

ILMOITTAUTUMINEN YLIOPPILASTUTKINTOON	3
Abistatus ja ylioppilastutkinnon aloittaminen	5
Ylioppilaskirjoitusten ajoittaminen ja valmistuminen	6
YLIOPPILASTUTKINNON KOEPÄIVÄT 2024	10
AIKUISTEN LUKIO-OPETUKSEN TUNTIJAKO.....	12
LOPS 2021 tuntijako.....	12
LOPS 2016 tuntijako.....	13
YLIOPPILASTUTKINTO.....	14
Osallistumisoikeuden epääminen	14
Ylioppilastutkinnon rakenne	15
Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa	15
Ylioppilastutkintomaksut	16
Valmistuminen	16
Päättötodistus	17
YLIOPPILASKOKEITA EDELTÄVÄT VALMISTELUT	18
Valmistautuminen.....	18
OHJEITA DIGITAALISEEN YO-KOKEESEEN	19
KÄYTÄNNÖN OHJEITA YLIOPPILASKIRJOITUKSIIN	20
YLIOPPILASKIRJOITUKSIEN TULOKSET	22
YHTEYSTIEDOT	23

ILMOITTAUTUMINEN YLIOPPILASTUTKINTOON

Yo-infot keväällä 2024 kirjoitukset aloittaville

Tapiolan opiskelijoille pidetään yo-infot 11.10. klo 16.30 Teamsissa ja 12.10. klo 11.30 Teamsissa.

Ammattilukiolaisille pidetään yo-info 11.10. klo 13 Teamsissa.

Yo-infot syksyllä 2024 kirjoitukset aloittaville

Tapiolan opiskelijoille 26.3. klo 11.30 ja 3.4. klo 16.30 Teamsissa.

Ammattilukiolaisille 27.3. klo 13 Teamsissa.

Yo-ilmoittautumisajat ja tarkistuttaminen

Kirjoituksiin ilmoittautuminen on kevään kirjoituksiin ajalla 2024 kirjoituksiin ajalla 23.10.–23.11. ja syksyn 2024 kirjoituksiin ajalla 22.4.–27.5. Ensimmäistä kertaa ylioppilastutkintoon ilmoittautuvalla tulee olla abistatus, ks. sivu 5.

Täytä ensin Wilmassa ilmoittautumislomake. Tapiolassa lukion oppimäärän tekijät, valmiin ammatillisen tai lukion päättötodistuksen suorittaneet tarkistuttavat ilmoittautumisen ajanvarauksella omalla opinto-ohjaajalla. Samalla opiskelija saa muuta tärkeää tietoa ilmoittautumiseen liittyen.

Kevään ja syksyn 2024 kirjoituksiin ilmoittautuminen

Täytä ensin Wilmassa ilmoittautumislomake ja varaa sitten ohjausaika omalle lukion opinto-ohjaajallesi sitovan ilmoittautumisen tarkistamiseksi.

Kevään 2024 kirjoituksiin ilmoittautuminen

Tapiola	Ammattilukio
- Jos aloitit yo-tutkinnon keväällä 2024 ja olet lukion oppimäärän tekijä tai valmiin ammatillisen tutkinnon suorittanut: tarkistuta ilmoittautumisen 23.10.–8.11. ajanvarauksella omalla opinto-ohjaajallasi. - Jos olet osallistunut syksyn 2023 kirjoituksiin, voit tarkistuttaa Wilma-ilmoittautumisen 11.–23.11. ajanvarauksella omalla opinto-ohjaajallasi.	Varaa oman toimipisteen ammatilliselta opinto-ohjaajalta Wilmassa täyttämäsi sitovan ilmoittautumisen tarkistamisaika.

Valmista ylioppilastutkintoa täydentävät tai arvosanoja korottavat sekä yksittäisen kokeen tekijät tarkistuttavat Wilma-ilmoittautumislomakkeen kirjoituksiin aikuislukion opinto-toimiston puhelinpalvelussa p. 040 126 7401 ajalla 23.10.–23.11. klo 15 mennessä.

Syksyn 2024 kirjoituksiin ilmoittautuminen

Tapiola	Ammattilukio
▪ Jos aloitat yo-tutkinnon syksyllä 2024 ja olet lukion oppimäärän tekijä tai valmiin ammatillisen tutkinnon suorittanut, tarkistuta ilmoittautumisen 22.4.-13.5. omalla lukion opinto-ohjaajallasi ▪ Jos olet osallistunut kevään 2024 kirjoituksiin, voit tarkistuttaa Wilma-ilmoittautumisen 14.5.-27.5. omalla opinto-ohjaajallasi.	Varaa oman toimipisteen ammatilliselta opinto-ohjaajalta Wilmassa täyttämäsi sitovan ilmoittautumisen tarkistamisaika.

Valmista ylioppilastutkintoa täydentävät tai arvosanoja korottavat sekä yksittäisen kokeen tekijät tarkistuttavat Wilma-ilmoittautumislomakkeen kirjoituksiin aikuislukion opinto-toimiston puhelinpalvelussa p. 040 126 7401 ajalla 22.4.-27.5. klo 15 mennessä.

Abistatus ja ylioppilastutkinnon aloittaminen

1. Lukion oppimäärän perusteella yo-tutkintoa suorittavan abistatus

Kun ilmoittaudut yo-kirjoituksiin ensimmäistä kertaa, sinulla tulee olla suoritettuna lukion oppimäärästä vähintään seuraavat:

- 2016 OPSin mukaan 30 kurssia vähintään 44/48 kurssista tai
- 2021 OPSin mukaan 60 op vähintään 88 opintopisteestä
- äidinkieli/suomi toisena kielenä kurssit 1–3 tai opintojaksot 1–4
- Bl-ruotsista kurssit/opintojaksot 1–3
- A-kielestä kurssit/opintojaksot 1–4
- pitkästä matematiikasta kurssit/opintojaksot 1–7
- lyhyestä matematiikasta kurssit 1–3/opintojaksot 1–4
- vähintään 6 reaalien kurssia/opintojaksoa

Ylioppilastutkinnon voi suorittaa myös aiemmin suoritettun lukiokoulutuksen oppimäärän tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen perusteella.

Syksyn kirjoituksiin ilmoittaudutaan 5. periodilla, joten abistatuksen pitää olla valmiina 4. periodin loppuun mennessä.

Kevään kirjoituksiin ilmoittaudutaan 2. periodilla, joten abistatuksen pitää olla valmiina 1. periodin loppuun mennessä.

2. Ammatillisen tutkinnon perusteella yo-tutkintoa suorittavan abistatus

Ammattilukiolaisena eli ammatillista tutkintoa sekä yo-tutkintoa suorittavana voit ilmoittautua kirjoituksiin ammatillisten opintojen perusteella. Ammatillisista opinnoista tulee olla suoritettuna ennen kirjoituksia vähintään puolet eli 90 osp/180 osp ja suurin osa lukio-opinnoista. Tarkoitus on, että valmistut ammattiin samalla kuin ylioppilaksi.

Jos olet jo suorittanut vähintään 2,5-vuotisen ammatillisen tutkinnon, voit osallistua ylioppilastutkintoon ilman lisäopintoja.

Lyhyemmän tutkinnon tai oppisopimuksella tutkinnon suorittaneelle ylioppilastutkintolautakunta (YTL) määrää hakemuksesta vaadittavat lisäopinnot. Koulutuspäällikkö tarkistaa ammatillisen tutkinnon soveltuvuuden sekä neuvoa lisäopintojen hakeemisessa YTL:lta. Muualla kuin Suomessa suoritettun ammatillisen tutkinnon perusteella osallistumisoikeutta hakevan henkilön on hankittava Opetushallitukselta lausunto ulkomaisesta ammatillisesta tutkinnosta. Lausunto toimitetaan lukion koulutuspäällikölle ilmoittautumisen yhteydessä, ja koulutuspäällikkö ratkaisee osallistumisoikeuden.

YLIOPPILASKIRJOITUKSIEN AJOITTAMINEN JA VALMISTUMINEN

5. periodi

- Wilma-ilmoittautumisen tarkistuttaminen syksyn yo-kirjoituksiin
- Syksyn yo-kokelaiden osallistumisoikeus pääosin kunnossa
- Kevään yo-juhla

0.–1. periodi

- Valinnaiset/Abiopintojakso
- Syksyn yo-kirjoitukset ja osallistumisoikeus (*pakolliset opintojaksot valmiina ennen kirjoituksia*)
- Syksyllä valmistuvan päättötodistuksen oltava valmis
- Abistatus valmis keväällä kirjoitukset aloittavilla

2. periodi

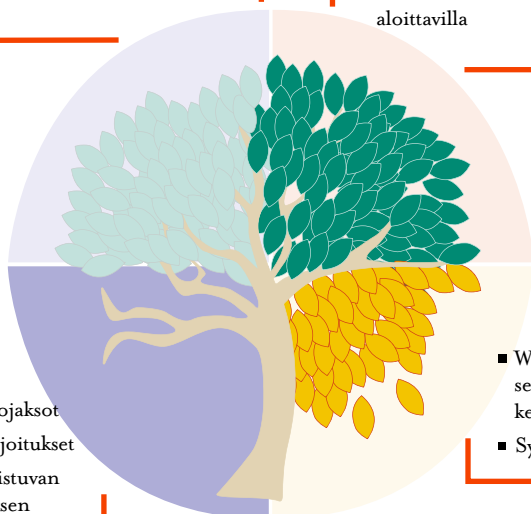
- Wilma-ilmoittautumisen tarkistuttaminen kevään yo-kirjoituksiin
- Syksyn yo-juhla

4. periodi

- AbiPro-opintojaksot
- Kevään yo-kirjoitukset
- Keväällä valmistuvan päättötodistuksen oltava valmis
- Abistatus valmis syksyllä kirjoitukset aloittavilla

3. periodi

- Valinnaiset/Abiopintojaksot
- Kevään yo-kokelaan osallistumisoikeus kunnossa (*kirjoitettavien aineiden pakolliset opintojaksot tehty*)

Yo-kokeiden kysymysten pohjana ovat lukion pakolliset ja valtakunnalliset syventävät/valinnaiset opinnot. Voit saada parempia yo-arvosanoja, kun opiskelet kirjoitusaineissa syventäviä ja abiopintojaksot. Huolehdi, että sinulla on arvosana 4–10 kaikista kirjoitusaineen pakollisista opinnoista. Jos kirjoitat keväällä, opintojen pitää olla suoritettuna 3. periodin loppuun mennessä. Jos taas kirjoitat syksyllä, opintojen pitää olla suoritettuna heti 1. periodin alussa.

Valmiin tutkinnon arvosanojen korottaminen tai täydentäminen

Jos korostat valmiin tutkinnon yo-kokeen arvosanaa tai täydennät valmista ylioppilastutkintoa, ota ilmoittautumiseen mukaasi tai toimita kopio ylioppilastutkintotodistuksesta. Hyväksytyyn kokeen saa uusia rajoituksetta ja tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen rajoituksetta.

Kirjoituksiin voit ilmoittautua myös suorittamaan erillisiä yo-kokeita esimerkiksi kielistä. Näitä erillisiä kokeita ei voida myöhemmin yhdistää yo-tutkintoon.

Tutkintoa täydentävät, arvosanoja korottavat tai erillisen kokeen tekijät ilmoittautuvat kirjoituksiin lomakkeella: LU_Erillisen yo-kokeen, korottajien ja täydentäjien ilmoittautuminen.

Katso Wilmassa tiedote kirjoituksiin ilmoittautumisen ohjeista ja kenellä tarkistutat ilmoittautumisen.

Ilmoittautumisohjeet YO-TUTKINTOON

1. Kirjautu Wilmaan.

2. Valitse välilehti Lomakkeet.

Yo-tutkinnon suorittaja

3. Valitse yo-tutkintoa suorittavana sinulle oikea ilmoittautumislomake
a) Keväällä 2022 tai sen jälkeen kirjoitukset aloittavien ilmoittautuminen -lomake tai
b) Syksyllä 2021 tai aiemmin yo-tutkinnon aloittaneiden ilmoittautuminen.

4. Täytä Wilmassa YO-KIRJOITUSTEN HAJAUTUSSUUNNITELMAAN

a) suunniteltu ajankohta (esim. kevät 2024, syksy 2024)
b) Kirjoita yo-aineen lyhenne ja Osallistumisoikeus ja valmistautumisen, miten ja milloin suoritat pakolliset opintojaksot.

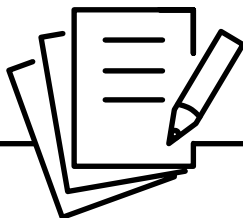
5. Täytä ilmoittautumislomakkeen Sitova ilmoittautuminen -kohtaan vain ne seuraavan kirjoituskerran kokeet, joihin haluat ilmoittautua. Valitse listasta kokelaslaji ja kirjoitettava aine sekä täppää Suoritusaikaan näkyviin 2024K.

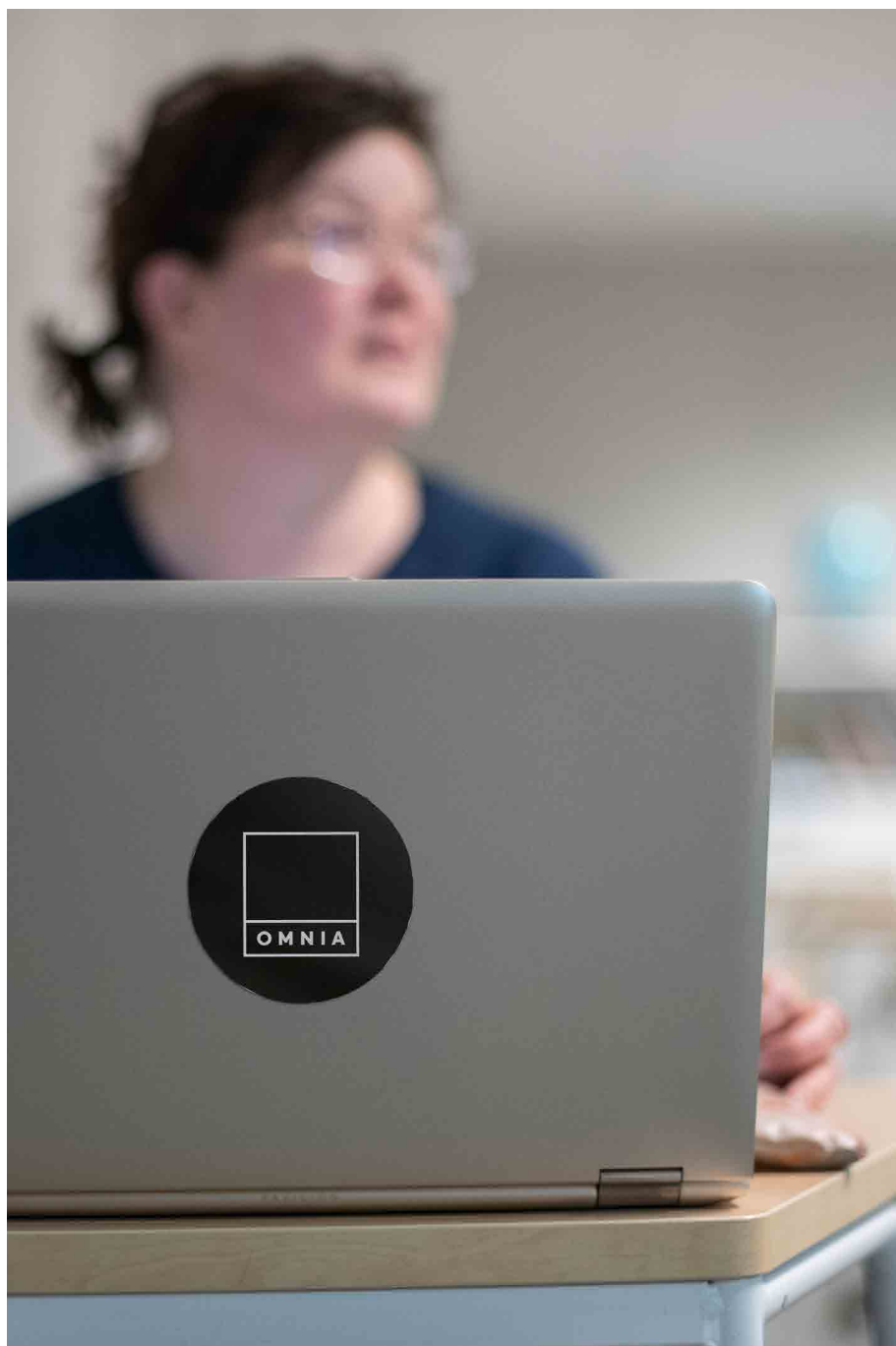
Muut

Jos ilmoittaudut korottamaan ja/tai täydentämään valmista yo-tutkintoa, tai ilmoittaudut erilliseen kokeeseen, valitse Yo-korottajien ja täydentäjien ilmoittautumislomake **Ilmoittautuminen yo-tutkintoon 2024K**. Lue ohjeet huolellisesti.

6. Jos olet edeltävillä tutkintokertoilla suorittanut ylioppilaskokeita, lisää tämän kerran tiedot + painikkeella.

7. Tallenna lopuksi tiedot sivun alareunassa.

Lukitodistus, erityisjärjestelyt, vieraskielisyys

Jos haet erityisjärjestelyjä tai vieraskielisyyden huomioon ottamista, kerro tästä ilmoittautumisen tarkistajalle.

Jos olet saanut jo toisessa lukiossa YTL:n päätöksen erityisjärjestelyistä, merkitse tämä lomakkeelle ja toimita päätöksestä kopio ilmoittautumisen tarkistamisen yhteydessä. Samoin kerro, jos olet tehnyt vieraskielisyys selvityksen.

**Olet ilmoittautunut sitovasti kirjoituksiin vasta,
kun ilmoittautuminen on tarkistettu.**

**Lukion tutkinto-opiskelijat ja valmiin ammatillisen tutkinnon
perusteella kirjoittavat:**

- A-L Sonja Kurki, sonja.kurki@omnia.fi
- M-Ö Kirsi Paloheimo, kirsi.paloheimo@omnia.fi

Ammattilukion opiskelija, katso s. 3 ja 4.

i

YLIOPPILASTUTKINNON KOEPÄIVÄT

HUOM!

Koepäivien mahdollisista muutoksista ilmoitetaan YTL:n sivustolla ylioppilastutkinto.fi.

Kevään 2024 koepäivät

- ti 12.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
(suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe)
- to 14.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame)
- pe 15.3. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
- ma 18.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä (englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä)
- ke 20.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 22.3. uskonto, elämänskatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- ma 25.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 27.3. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

SYKSYN 2024 KOEPÄIVÄT

- ma 16.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- ke 18.9. uskonto, elämänskatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- pe 20.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä (englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä)
- ma 23.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ti 24.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- to 26.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 27.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
- ma 30.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame)

Kaikki kirjalliset kokeet ovat klo 9–15 osoitteessa Omnia, Kirkkokatu 16 B, liikuntasali. Paikalla on oltava 45 min. ennen kokeiden alkua.

AIKUISTEN LUKIO-OPETUKSEN TUNTIAJOT

LOPS 2021 tuntijako

Taulukosta näet, kuinka monta pakollista opintojaksoa eri aineista on suoritettava ja kuinka monta valinnaista opintojaksoa aikuislukiossa tarjotaan. Suluissa on opintojaksoja vastaava opintopisteiden kokonaismäärä.

OPPIAINE	Pakolliset opinto-jaksot	Valinnaiset valtakunnalliset opintojaksot	Valinnaiset koulukohtaiset opintojaksot
Kieli- ja kommunikaatio-opinnot			
Äidinkieli ja kirjallisuus	7 (10 op)	4 (8 op)	3 (6 op)
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä	7 (10 op)	4 (8 op)	1 (2 op)
A-oppimäärä (englanti)	6 (12 op)	2 (4 op)	4 (7 op)
A-oppimäärä (muut)	6 (12 op)	2 (4 op)	
B1-oppimäärä (ruotsi)	5 (10 op)	2 (4 op)	2 (3 op)
Muut oppimäärät (B2, B3)		8 (16 op)	2 (4 op)
Matematiikka			
Yhteinen opintokokonaisuus	1 (2 op)		1 (2 op)
Lyhyt oppimäärä	6 (10 op)	2 (4 op)	2 (4 op)
Pitkä oppimäärä	8 (18 op)	3 (6 op)	2 (4 op)
Luonnontieteelliset opinnot	10 op*		
Fysiikka	2 (2 op)	6 (12 op)	2 (4 op)
Kemia	2 (2 op)	4 (8 op)	2 (4 op)
Biologia	1 (2 op)	5 (8 op)	2 (4 op)
Maantiede	1 (2 op)	3 (6 op)	
Humanistisyhteiskunnalliset ja katsomukselliset opinnot	12 op		
Uskonto tai elämänskatsomustieto	1 (2 op)	5 (10 op)	
Historia	2 (4 op)	4 (8 op)	2 (4 op)
Yhteiskuntaoppi	2 (4 op)	2 (4 op)	1 (2 op)
Filosofia	1 (2 op)	3 (6 op)	1 (2 op)
Psykologia		5 (10 op)	1 (2 op)
Muut			
Terveystieto		3 (6 op)	1 (2 op)
Temaattiset opinnot			1 (2 op)
Pakolliset opinnot yhteensä 66 tai 74 op			
Yhteensä vähintään 88 op			

* sisältää 1 valinnaisen luonnontieteellisten aineiden opintojakson (2 op).

LOPS 2016 tuntijako

1.8.2016 tai sen jälkeen lukio-opinnot aloittaneet tutkinto-opiskelijat

OPPIAINE	Pakolliset kurssit	Syventävät valtakunnalliset kurssit	Syventävät koulukohtaiset kurssit
Kieli- ja kommunikaatio-opinnot			
Äidinkieli ja kirjallisuus	5	4	2
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä	5	4	1
A-oppimäärä (englanti)	6	2	4
A-oppimäärä (muut)	6	2	1
B1-oppimäärä (ruotsi)	5	2	2
Muut oppimäärät (B2, B3)		10	
Matematiikka			
Yhteinen opintokokonaisuus	1		
Lyhyt oppimäärä	5	2	3
Pitkä oppimäärä	9	3	3
Luonnontieteelliset opinnot	5		
Fysiikka	1-2	5	1
Kemia	1-2	3	1
Biologia	1-2	3	2
Maantiede	1-2	2	
Humanistisyhteiskunnalliset ja katsomukselliset opinnot	6		
Uskonto tai elämäntutkimustieto	1	5	
Historia	2	4	1
Yhteiskuntaoppi	2	2	1
Filosofia	1	3	1
Psykologia		5	1
Teemaopinnot		1	
Yhteensä vähintään 44 op			

YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto muodostuu 5 kokeesta, joihin sisältyy äidinkielessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä kokelaan valinnan mukaan vähintään kolme koetta ryhmästä, johon kuuluvat matematiikan, toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen ja reaaliaineen koe.

Kokelas päättää itse, minkä viidennen kokeen suorittaa, esimerkiksi toisen reaaliaineen kokeen tai vieraan kielen.

Ylioppilastutkinto järjestetään sekä keväällä että syksyllä. Voit suorittaa ylioppilastutkinnon yhden tutkintokerran aikana. Voit myös hajauttaa tutkinnon kahdelle tutkintokerralle tai kolmelle peräkkäiselle tutkintokerralle (esim. kevät-syksy-kevät). Lukion tutkinto-opiskelijan ja ammatilukiolaisen tavoitteena on suorittaa koko yo-tutkinto, ei erilliskoikeita.

Valitse näistä kolme, joista vähintään yksi on pitkä eli A-tason koe (reaalissa ei ole A-tasoa):

Kaikille pakollinen:

**ÄIDINKIELI/
SUOMI TOISENA
KIELENÄ**

MATEMATIIKKA

RUOTSI

VIERAS KIELI

REAALI

HUOM!

Jos valitset neljän aineen ryhmästä vain 3, niin voit valita viidenneksi kokeeksi toisen reaalin tai vieraan kielen.

Tutkinto-opiskelijana voit osallistua yökokeeseen, kun sinulla on oppiaineen kaikista pakollisista opinnoista vähintään hylätty arvosana ennen kirjalliseen kokeeseen osallistumista.

Jos kirjoitat reaaliaineen, jossa ei ole pakollisia opintoja, sinun on suoritettava aineesta vähintään kaksi kurssia/opintojaksoa. Lyhyen oppimäärän kielissä ei ole pakollisia opintoja, mutta sinun on tehtävä kirjoitusaineesta vähintään kolme kurssia/opintojaksoa.

Abistatuksella varmistetaan, ettei aloita ylioppilaskirjoituksia liian aikaisin. Tee yhdesä opinto-ohjaajan kanssa opintosuunnitelma siitä, milloin aloitat tutkinnon ja mille tutkintokertoille hajautat kokeita. Suunnittele niin, että ehdit saada valmiiksi viimeiseen tutkintokertaan mennessä

a) kaikki kirjoitusaineen puuttuvat pakolliset opinnot sekä

b) lukion päättötodistuksen tai ammatillisen tutkintotodistuksen, jollei sinulla jo ole valmista ammatillista perustutkintoa.

Osallistumisoikeuden epääminen

Tutkinto-opiskelija, ota heti yhteys koulutuspäällikköön, jos olet ilmoittautunut yökokeeseen etkä saa kirjoitettavasta oppiaineesta pakollisia opintoja suoritetuksi ennen kirjallista koetta. Koulutuspäällikön on ilmoitettava ennen kirjallisia kokeita ylioppilastutkintolautakunnalle, jos tutkintoon ilmoittautunut kokelas ei täytä osallistumiselle säädettyjä kriteerejä. Et menetä tätä yo-osallistumiskertaa, kun koulutuspäällikkö keskustelee kanssasi ja ilmoittaa YTL:lle, ettei sinulla ole osallistumisoikeutta. Tämä

menettely ei kuitenkaan pidennä tutkinnon suorittamisaikaa.

Jos olet ilmoittautunut kirjoituksiin ja et tule kokeeseen (eikä sinulle ole tehty epäämispäätöstä), saat K-merkinnän. **K tarkoittaa hylättyä ja sitä, että olet menettänyt yhden kirjoituksiin osallistumiskerran.**

Vastuut

Kokelaana sinun pitää perehtyä tarkoin ylioppilastutkinnon rakenteeseen ja vaatimuksiin sekä ainekohtaisiin suoritusohjeisiin. Olet itse vastuussa siitä, että olet selvillä ylioppilastutkintoon liittyvistä määräyksistä ja yo-kokeiden suoritusohjeista sekä noudatat niitä.

Ylioppilastutkinnon rakenne

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään 5 koetta. Äidinkielen ja kirjallisuuden koe/suomi toisena kielenä ja kirjallisuuden koe on kaikille pakollinen. Voit valita neljä muuta koetta vähintään kolmesta eri ryhmästä, joihin kuuluvat: toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe, reaaliaineen koe. Yhden viidestä kokeesta on oltava laajan oppimäärän koe. Reaaliaineen koe ei ole laaja oppimäärä.

Voit suorittaa tutkinnossasi eri tason kokeita samasta oppiaineesta, esimerkiksi lyhyen matematiikan kokeen ja pitkän matematiikan kokeen. Vain toinen saman aineen kokeista voi kuitenkin kuulua tutkintoon vaadittavien viiden kokeen joukkoon.

Jos aloitat ylioppilastutkinnon suorittamisen alusta, voit sisällyttää hyväksytyjä kokeita edeltävältä kuudelta tutkintokerralta yo-ilmoittautumisen yhteydessä.

HUOM!

Kukin tutkintoon sisällytetty koe poistuu tutkinnosta 6 tutkintokerran jälkeen kokeen suorittamisesta, jos tutkintoon vaadittavien kokeiden suorittaminen on edelleen kesken.

Äidinkielen koe/suomi toisena kielenä -koe

- Koe koostuu lukutaidon kokeesta ja kirjoitustaidon kokeesta. Saat lisätietoja äidinkielen ja S2-kielen opettajilta. Äidinkielessä on kaksi koepäivää, S2-koe on yhtenä päivänä.
- Jos äidinkielesi on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, voit äidinkielen kokeen sijasta suorittaa suomi/ruotsi toisena kielenä -kokeen. Tarkistavirallinen äidinkielesi väestörekisteristä.

S2-kokeen tekijän on pitänyt suorittaa kaikki pakolliset S2-opinnot.

Matematiikan kokeet

Matematiikassa on pitkän ja lyhyen matematiikan koe. Käytät digitaalisia sovelluksia.

Kielten kokeet

Vieraissa kielissä on pitkän ja lyhyen oppimäärän koe. Toisen kotimaisen (ruotsin) kielen kokeista käytetään nimeä pitkä ja keskipitkä koe. Kielten kokeissa on kuullunymmärtämiskoe ja kirjallinen osa, jotka ovat samana koepäivänä.

Reaaliaineen kokeet

Voit valita yhden tai kaksi reaaliainetta viiteen kokeeseen, mutta voit kirjoittaa myös useampia reaaliaineita. Aineet ovat: evankelisluterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, elämäntutkimus, psykologia, filosofia, historia, yhteiskuntaoppi, fysiikka, kemia, biologia, maantiede ja terveystieto. Tarkista, mitä reaalikokeita et voi kirjoittaa samalla tutkintokerralla.

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Hakemus koesuoritusta heikentävän syyn ottamisesta huomioon ylioppilastutkinnossa tehdään kirjallisesti Ylioppilastutkintolautakunnalle. Koesuoritusta heikentävinä syinä otetaan huomioon **sairaus tai vamma, erityisen vaikea elämäntilanne, lukemisen ja**

kirjoittamisen erityisvaikeus tai vieraskielisen kokelaan opetuskielen puutteellinen hallinta.

Sairaus tai vamma, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus tai erityisen vaikea elämäntilanne voidaan ottaa arvostelussa huomioon vain, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan. Ole yhteydessä erityisopettajaan jo ennen erityisjärjestelyjen hakemista ja lausuntojen hankkimista.

Lukivaikeuden perusteella tehtävään erityisjärjestelyhakemukseen tarvitaan erityisopettajan tekemä lausunto. Vieraskielisyyden huomioon ottamiseen ylioppilaskirjoituksissa tarvitaan S2-opettajan ja reaaliaikaisen opettajan lausunnot.

Yleisin erityisjärjestelyjen muoto on kokeen kahden tunnin lisäaika.

Varaa aika erityisopettajalle erityisjärjestelyhakemuksen tekemistä varten hyvissä ajoin: syksyn kirjoituksiin ennen 30.11. ja kevään kirjoituksiin ennen 30.4. YTL käsittelee myöhässä toimitetut tai puutteelliset hakemukset, mutta erityisjärjestelyt pannaan toimeen aikaisintaan seuraavalla tutkintokerralla. Poikkeuksena ovat äkilliset erityisjärjestelytarpeet.

Jos sinulla on toisessa koulussa saatu YTL:n päätös erityisjärjestelyistä, toimita päätöskopio erityisopettajalle.

Saat YTL:n sivuilta lisätietoa erityisjärjestelyistä.

Ylioppilastutkintomaksut

Omnia lähettää ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuneille tutkintomaksun laskun. Tutkintomaksut laskutetaan syksyllä viikoilla 26–27 ja keväällä viikoilla 4–5.

Maksut ovat tällä hetkellä:

- koekohtainen maksu 34 €
- oikaisuvaatimus 50 €/aine.

Maksa lasku eräpäivään mennessä, vaikka et osallistuisikaan kokeisiin. Mitätöidyn ilmoittautumisen perusteella voit hakea maksun palauttamista sähköpostitse taha@ylioppilastutkinto.fi.

Huomaa, ettet voi saada yo-todistusta, jos et ole maksanut tutkintomaksuja.

Kokeiden suorittaminen ilman maksua

Jos olet aloittanut maksuttoman opiskelun lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa syksyllä 2021 tai sen jälkeen, sinulla voi olla oikeus suorittaa kokeita ilman maksua.

Jos olet oppivelvollinen tai maksuttomuiden piirissä, voit suorittaa maksuttomasti viisi ensimmäistä koetta.

Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua kyseisen kokeen uusintaan ilman maksua.

Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, voit itse valita, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti.

Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy

- kun saat ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi
- sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.

Valmistuminen ja todistukset

Aikuislukioista ylioppilaaksi valmistuminen edellyttää:

1. osallistumisoikeutta ylioppilaskokeeseen (kirjoitusaineen pakolliset opinnot on suoritettu),
2. ylioppilaskirjoitusten läpäisemistä,
3. aikuislukion oppimäärään kuuluvien kurssien tai opintojaksojen suorittamista tai valmista ammatillista perustutkintoa.

Voit valmistua aikuislukioista ja saada ylioppilastutkintotodistuksen, kun sinulla on viimeisellä tutkintokerralla valmiina joko aikuislukion oppimäärä tai ammatillinen perustutkinto. Sinun pitää saada lukion päättötodistuksen jokaisen oppiaineen opinnoista 2/3 hyväksytysti suoritetuksi. 1/3 niistä voi olla suoritettuna arvosanalla 4. Valitse ennen viimeistä tutkintokertaa Wilmassa sinulta vielä päättötodistuksesta puuttuvat opinnot! Opinto-ohjaaja tarkistaa valintasi opintotarjottimilta, kun ilmoittaudut kirjoituksiin.

Voit suorittaa keväällä valmistuvana 4. periodin loppuun mennessä ja syksyllä valmistuvana 1. periodin loppuun mennessä aikuislukion päättötodistuksesta puuttuvia pakollisia ja syventäviä opintoja. Jos päättötodistus ei vielä ole silloin valmis, saat yo-todistuksen myöhemmin.

Jos teet yo-tutkinnon valmiin ammatillisen perustutkinnon perusteella, toimita ilmoittautuessa kopio ammatillisesta tutkintotodistuksesta. Jos opiskelet Omnian ammattilukiossa, voit valmistua ylioppilaaksi, kun ammatillinen perustutkinto valmistuu.

Saat todistuksen hyväksytysti suoritetusta kokeesta, jos olet täydentänyt valmista tutkintoa, korottanut arvosanaa tai suorittanut erillisen kokeen. Lisäksi saat pelkän todistuksen, jos olet suorittanut vain osan yo-tutkinnon kokeista hyväksytysti sallitussa ajassa.

Päättötodistus

Lukion päättötodistus kirjoitetaan, kun pakolliset ja riittävä määrä syventäviä kursseja on suoritettu. Vähimmäiskurssimäärä on 44 kurssia (LOPS 2016) tai opintopisteiden vähimmäismäärä 88 (LOPS 2021).

Ammatillisen tutkinnon perusteella kirjoitettavilta ammattioppilaitos vahvistaa päättötodistuksen päivämäärän keväällä ennen toukokuun alkua ja syksyllä ennen marraskuun alkua. Ammatilukiolainen saa opintosuoritusotteen suorittamistaan lukiokursseista.

Saat sähköpostiisi kutsun ylioppilasjuhlaan, kun olet suorittanut yo-tutkinnon hyväksytysti ja sinulla on valmis päättötodistus tai ammatillinen tutkintotodistus.

Saat sekä paperisen että digitaalisen ylioppilastutkintotodistuksen.

Voit lisätä keskeneräiseen ylioppilastutkintoon uusia kokeita, jos

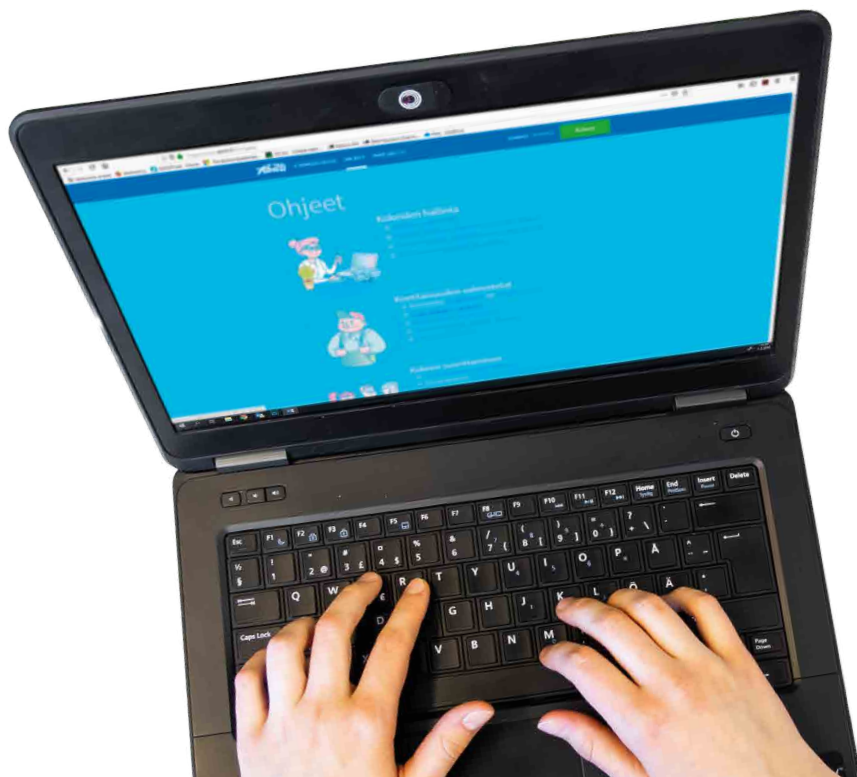
- lukion päättötodistus tai ammatillinen perustutkinto ei ole vielä valmis ja
- et ole vielä käyttänyt kolmea tutkintokertaa.

YLIOPPILASKOKEITA EDELTÄVÄT VALMISTELUT

Valmistautuminen

Varaa riittävästi luku-aikaa ennen ylioppilaskirjoituksia. Silloin kertaat oppikirjoja, muistiinpanoja ja opiskelet itsenäisesti kirjoitusaineen syventäviä opintoja, jos niitä on jäänyt suorittamatta. Pyydä opettajilta valmistautumisohjeita ja mahdollista lisämateriaalia. Osallistu abiopintojaksoille,

joita on tarjolla 2., 3. ja 5. periodissa. Kevään kirjoittajat voivat osallistua 4. periodin alkupuolella AbiPro-opintojaksoille. Syksyn kirjoittajille on tarjolla abiopintojaksoja myös elokuussa ennen 1. periodin alkua. Opintotarjottimilla on valinnaisia opintoja, joilla voit korottaa joitain pakollisia opintoja.

OHJEITA DIGITAALISEEN YO-KOKEESEEN

Tarvitset digitaaliseen yo-kokeeseen oman kannettavan tietokoneen, jonka tulee vastata alla olevasta linkistä löytyviä YTL:n laitevaatimuksia.

HUOM!

Varmista ennen kokeeseen tulemistä, että osaat käynnistää oman kannettavan koneesi Abittiin.

www.ylioppilastutkinto.fi/maaraykset/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet

Abitti on YLT:n helpokäyttöinen digitaalinen koejärjestelmä.

Varmista, että

- tietokoneesi on ehjä ja kaikki näppäimet toimivat,
- tietokoneesi akku toimii eikä laite sammu, jos sen ottaa hetkeksi pois verkkovirrasta,
- hiiri on USB-liitännällä ja kiinni tietokoneessa,
- laturi on mukana koetilanteessa,
- kuulokkeet ovat kiinni tietokoneessa koetilanteessa,
- tietokoneessa on Ethernet-liitäntä (eli liitäntä verkkojohdolle tai adapteri).

Käynnistät koetilanteessa kannettavan USB-muistilta. Voit helposti varmistaa Abitin ja kannettavasi yhteensopivuuden. Lataa koekäyttöjärjestelmä USB-muistille ja käynnistä se omassa koneessa www.abitti.fi/fi/ohjeet/

Ylioppilastutkintolautakunnan ohjeet kokelaalle löytyvät tästä linkistä:

www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle

Velvollisuutesi on testata ennen varsinaista yo-koepäivää, että osaat käynnistää kannettavasi USB-tikulta ilman ongelmia!

Kun konetta käynnistetään USB-muistilta, se vaatii usein BIOSin latausjärjestyksen muuttamista. Löydät ohjeet sen tekemiseksi alla olevasta linkistä.

www.abitti.fi/fi/ohjeet/tietokoneen-kaynnistaminen-usb-muistilta/

Tule yo-koepäivänä koepaikalle kannettavan kanssa hyvissä ajoin eli noin 45 minuuttia ennen kokeen alkamisaikaa. Kytke kannettava tietokone sähköpistorasiaan. Jokaiselle koneelle on oma rasiensa. Jos oma kannettava koneesi ei käynnisty tai ei muuten toimi kunnolla koetilanteessa, niin saat koulun varakoneen käyttöösi.

Digitaalisen kokeen tekemisessä ei ole mitään kummallista, ja kaikki on selkeästi ohjeistettu. Koetilanteessa valvojat eivät kuitenkaan voi neuvoa Abitin käytössä. He voivat ainoastaan auttaa, jos koneeseen tulee vika. Kaikki tekemäsi tehtävät varmuuskopioidaan automaattisesti.

KÄYTÄNNÖN OHJEITA YLIOPPILASKIRJOITUKSIIN

Olet itse vastuussa siitä, että olet selvillä ylioppilastutkinnon määräyksistä ja ylioppilastutkintokokeiden suoritusohjeista.

Noudata seuraavia ohjeita

1. Ole koepaikalla klo 8.15 min. ennen kirjoitusten alkua. Kokeet alkavat klo 9 ja päättyvät klo 15.
2. Kirjoitussalissa voi olla kylmä tai kuuma, sen vuoksi varaudu siihen sopivalla vaatetuksella. Kielten kokeessa ei saa olla vaatteita, joissa on koekielen tekstiä. Päälyysvaatteet ja laukut jätetään koulun osoittamaan paikkaan.
3. Muista ottaa kokeisiin oma tietokone, tietokoneen virtajohto, langalliset kuulokkeet, henkilötodistus ja kynä vastaus-ten hahmottelemista varten. Koesaliin ei saa tuoda lainkaan bluetooth-kuulokkeita, matkapuhelimia tai muita älylaitteita.
4. Digitaaliseen matematiikan, fysiikan ja kemian ylioppilaskokeeseen ei saa ottaa mukaan laskinta ja paperista MAOL-taulukkokirjaa.
5. Sulje kännykkä ja muut älylaitteet, älä tuo niitä kirjoitustilaan. Koulu ei vastaa kadonneista tavaroista, joten jätä muutkin arvoesineet kotiin.
6. Ota mukaan mahdollisesti tarvitsemasi lääkkeet sekä eväät. Pakkaa eväsi siten, että ne on helppo syödä: kuori hedelmät valmiiksi, poista suklaasta käärepaperit ja laita kaikki läpinäkyvään muovipussiin. Peitä tai poista eväiden ja juomapullojen tekstit ja tuoteselostukset.
7. Kirjoitussalin istumapaikat arvotaan. Tarkista istumapaikkasi numero kirjoitustilaan menevän oven vieriseltä seinältä. Kirjoitussalissa ei saa liikkua muualle

kuin wc:hen valvojan kanssa. Pyydä siihen lupa nostamalla käsi ylös. WC:hen pääsee yksi kokelas kerrallaan. Salissa ei saa puhua kenellekään.

8. Jos sinulle tulee ongelmia, nosta käsi ylös. Lähin valvoja tulee paikalle selvittämään asiaa. Kutsu valvoja paikalle esimerkiksi, jos pudotat jotain lattialle.
9. Ennen jokaisen kokeen alkua kerrataan kyseisen kokeen ohjeet. **Kuuntele tarkasti.** Huolehdi siitä, että valitset koejärjestelmässä sen kokeen, johon olet ilmoittautunut. Valitse myös oikea kieli-versio kokeesta.
10. Saat aloittaa kirjoittamisen vasta silloin, kun koe julistetaan avatuksi. Koeaika on kuusi tuntia ja, et saa poistua ennen klo 12. Jos kirjoitat samalla kerralla kaksi ylimääräistä vierasta kieltä, saat kahdeksan tuntia kirjoitusaikaa.
11. Kun olet valmis, päätä koe ja sammuta kone. Nosta käsi ylös ja pyydä valvojalta lupa poistua paikalta. Palauta l. valvojal-
le kaikki paperit ja USB-tikku sekä todista vielä henkilöllisyytesi.
12. Jos sairastut, ota koeaamuna klo 8 yhteys koulutuspäällikköön tai Aikuisluki-
on opintotoimistoon. Muista hankkia lääkärintodistus samana päivänä. Todis-
tus lähetään ylioppilastutkintolautakun-
nalle. Jos jätät kokeesta pois ilman syytä, menetät sen kirjoituskerran.
11. Tutustu huolellisesti myös Ylioppilas-
lautakunnan kokelaille tehtyyn ohjee-
seen.

Jos sairastut

Jos sairastut, ota koeaamuna klo 8 yhteys koulutuspäällikköön. Muista hankkia lääkärintodistus samana päivänä. Hanki lääkärintodistus myös, jos tulet sairaana kirjoittamaan. Todistus lähetään koepapereiden mukana YTL:lle. Jos jäät kokeesta pois ilman syytä, menetät kyseisen kirjoituskerran.

Huom. Mahdolliset tartuntatauteihin liittyvät YTL:n ohjeet.

Lisätietoja: ylioppilastutkinto.fi

YLIOPPILASKIRJOITUKSIEN TULOKSET

Opettajat arvioivat alustavasti yo-kokeet. Näet alustavat arvosanat Wilmassa (Tulosteet) reilun viikon kuluttua ylioppilaskirjoituksien koepäivästä. Pistemäärät saattavat muuttua YTL:ssä, koska koko maan arvოსانات jaetaan määrättyjen kriteerien mukaan. Lopulliset tulokset ja tiedot arvosanarajoista tulevat syksyn kirjoituksista marraskuun puolenvälin jälkeen ja kevään kirjoituksista toukokuun puolivälissä.

Saat omat lopulliset tulokset Wilmaan Tulosteet-välilehdelle. Saat myös suoritukseksi nähtäväksi arvosteltuina Opintopolussa. Jos epäilet, että tulokset ovat virheellisiä, ota yhteys koulutuspäällikköön. Voit hakemuksella vaatia YTL:lta asiaan oikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvosteltu koesuoritus nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä kokelas itse tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja tai kokelaalta valtakirjan saanut koulutus-päällikkö. Oikaisuvaatimus on maksullinen. 50 € maksu maksetaan sähköisessä asiointipalvelussa oikaisuvaatimuksen lähettämisen

yhteydessä. Maksu palautetaan, jos arvოსانات tai pistemäärä muuttuu oikaisuvaatimuksen johdosta.

Kompensaatio

Kompensaatiopisteitä saa:

L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3, A = 2

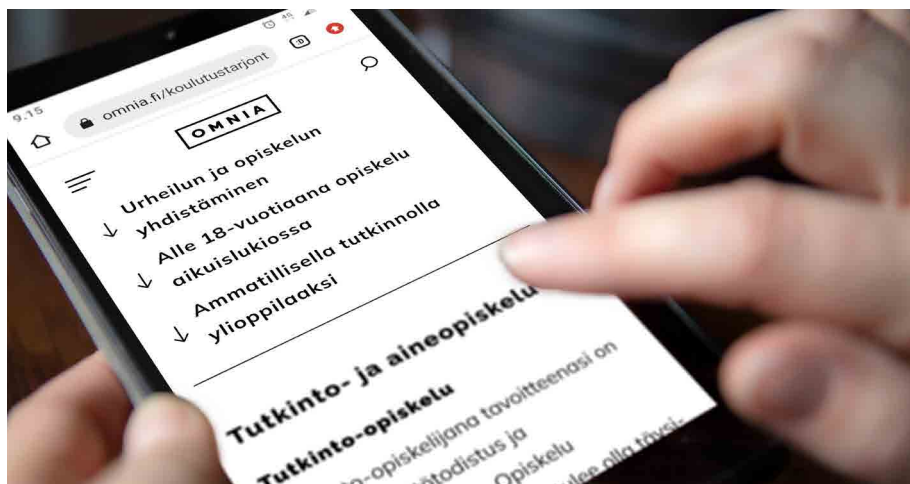
Kompensaatio tarkoittaa sitä, että kokelaalla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka hän ei saa hyväksyttyä arvოსاناتaa jostakin tutkintoon vaadittavasta kokeesta. Kompensaatioissa otetaan huomioon muiden ylioppilastutkintotodistukseen tulevien kokeiden hyväksytyt arvოსاناتat.

Kokelaan saamat kompensatiopisteet lasketaan yhteen, ja 10 kompensatiopistettä kompensoi hylätyn arvოსاناتan. Jos kokeita on enemmän kuin 5, otetaan laskennassa huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensatiopistesumman (esim. i ja AABB tai i ja AAAC).

Kokelas ei halua kompensatiota

Jos et halua kompensatiota, sinun tulee jättää kirjallinen ilmoitus koulutus-päällikkölle: **syksyllä lokakuun loppuun mennessä ja keväällä huhtikuun loppuun mennessä.**

Ellei ilmoitusta ole tehty, kompensatio tehdään automaattisesti. Tarkempaa tietoa kompensatiosta saat **ylioppilastutkinto.fi**

YHTEYSTIEDOT

i

Vs. koulutuspäällikkö
31.12.2023 saakka
Tuomas Vaaramo

040 619 5728
 tuomas.vaaramo@omnia.fi

Opinto-ohjaaja
Sonja Kurki

040 126 7465
 sonja.kurki@omnia.fi
 ▪ ajanvaraus Wilmassa
 ▪ opiskelijat sukunimen alkukirjaimen
 mukaan A–L

Opinto-ohjaaja
Kirsi Paloheimo

040 126 7225
 kirsi.paloheimo@omnia.fi
 ▪ ajanvaraus Wilmassa
 ▪ opiskelijat sukunimen alkukirjaimen
 mukaan M–Ö

Erityisopettaja
Annette Paavola

040 185 2707
 annette.paavola@omnia.fi

InfoOmnia Tapiola,
aikuislukion
palvelupiste

040 126 7401
 espoon.aikuislukio@omnia.fi
 Itätuulenpiha 1, 1. krs, Espoo
 ▪ tiedot ja palveluajat: **omnia.fi/infoomnia**

Espoon aikuislukion toiminta perustuu Lukiolakiin ja sen asetuksiin.

OMNIA | ESPOON AIKUISLUKIO

Itätuulenpiha 1, 02100 Espoo

InfoOmnia, aikuislukio, Tapiola, p. 040 126 7401

espoon.aikuislukio@omnia.fi

omnia.fi/espoonaikuislukio | [f](#) [ig](#) @EspoonAikuislukio

KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET

INTELLIGENT
COMMUNITY OF THE YEAR

XarxaFP
EUROPEAN VET MOBILITY NETWORK

10/2023